

Cena numeru 25 gr.

Redakcja i Administracja:
Kraków
ul. Dunajewskiego 5
Telefon Redakcji 306
Telefon Administracji 810
Adres dla telegramów:
NAPRZOD KRAKOW

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ

Miesiącznik zł. 5 50

Tygodniowo zł. 1 25
w Krakowie w
Zagranię 9 złotych
miesięcznie
Za zmianę adresu 60 gr.
Wycofanie oddrębnie rano
z wyjątkiem poniedziałków
i dni poświadczeniowych
Konto PKO Kraków 400.870

Polityka i gospodarstwo

Można przyjąć, że od ostatniego urzędowego wykazu stanu bezrobocia w dniu 15 lutego liczba bezrobotnych zaokrągliła się na 270 tysięcy. Można też śmiało przyjąć, że i ta kolosalna liczba nie zakochuje tej strasznej klęski, gdyż dzieł w dzielnicy z różnych stron kraju donoszą o nowych redukcjach czy conajmniej ograniczeniu dni pracy. Można też przyjąć, że niemieńską jest armia bezrobotnych, którzy z różnych powodów nie są objęci statystyką, nie są rejestrowani i nie otrzymują zasiłków.

Klęska bezrobocia nie jest, co prawda, specjalnie zjawiskiem w Polsce. Mają ją wszystkie kraje, z wyjątkiem Francji. Czy przyczyną tego jest — jak twierdzą zwany anglicyści — zużycie po wojnie świata, który nie jest w stanie skomunować wyprodukowanych towarów i dlatego produkcja jest ograniczona — faktem jest, że to przyczyna: spadek konsumpcji, głównie ludności wiejskiej. I nas w każdym razie jest jednym z zasadniczych powodów zaostaju w produkcji, pociągającego za sobą zmniejszenie zatrudnienia rąk.

Mała — o pięć razy bliższe ludności — Austria ma cyfrowo większe bezrobocie niż my. Leży to w specjalnych przyczynach; zbył silne urzadomnienie, utrata sfery rynków zbytu, nadmierny napływ ludności ze wsł do miast itd. Tam jednak nie traktują tej klęski jako „siły wyższej”, na którą slabi ludzie nie mają rady; tam nie zalamują rąk i nie czekają na konjunkturę, ale organizacje robotnicze tzw. wolne, tj. socjalistyczne związki wypracowały program walki z bezrobociem, przedłożywszy go rządowi — nota bene rządowi wrogiemu klasie robotniczej — i już osiągnęli ten dorozny skutek, że rząd ustami kanclerza Schöbnera oświadczył, że nie zgadza się na projekt kapitalistów, aby przez — jak oni to nazywają — użycie ciężarów społecznych dać przedsiębiorcom silniejszy impuls do uruchomienia warsztatów pracy.

Kapitałisci w Austrii są pod względem nienawiści do ustawodawstwa społecznego tak samo zaciekli, jak nasi. Przed dwoma dopiero tygodniami obradowała w Wiedniu ankiera Izba handlowych, gdzie głównym tematem obrad była sprawa zniesienia, a conajmniej ograniczenia zasiłków dla bezrobotnych, jako — ich zdaniem — instytucji niemoralnej, prowadzącej wprost do lenistwa, gdyż robotnik reżemu woli kilka sztyngłów dostać „za nic”, aniżeli za pracować trochę więcej. Rząd jednak, tj. kanclerz Schöber oświadczył, że nie identyfikuje się z tym poglądem, że nie myśli o zamachu na zasiłki dla bezrobotnych, lecz chce w porozumieniu z organizacjami robotniczymi „omyśleć inne, skuteczniejsze środki do walki z tą klęską.

A czy nasi kapitałisci myślą inaczej? Czy i oni nie wymyślają na „uprzywilejowanych przedsiębiorców”, na zasiłki, na Kasy chorowych, wogóle na wszystko, co nazywa się postępek społecznym? Pod tym względem nie różnią się od innych kapitalistów, natomiast różni się rząd nasz tem, że — jak ciągle nas zapominają — myśli i konferuje nadposobami zarządca przesielenia, ale robi to w tajemnicy, nie wciąga

do rąk najbardziej zainteresowanych, nie komunikuje się z przedstawicielami klasy robotniczej w postaci ich organizacji. Przypominamy, że przed kilku tygodniami delegacja centralnej Komisji Związków zawodowych interweniowała w sprawie położenia gospodarczego u rządu, rząd naturalnie wysłuchał wywodów, przyjął memoriał i dalej otacza się tajemnicą. Robi się konferencje na Zamku czy w prezydium Rady ministrów, ale poza komunikatem, że taka konferencja się odbyła, nie wiadomowo.

Dlaczego tak u nas jest? Dlaczego w Austrii rząd, exponent silny i poglądów antysocjalistycznych, może pracować z przedstawicielami robotników nad rozwiązaniem wszystkich jednakowo obchodzącej sprawy, u nas zaś radzi się o robotnikach — kwestia bezrobocia dotyczy przedewszystkiem klasę robotniczą, jako najwięcej poszkodowaną — bez robotników, ukrywa się przed nimi cele i zamiary, chce się może postawić ich przed faktami, których oni zaakceptować nie będą mogli? To jest właśnie ta polityka, która się łączy z gospodarstwem; polityka robiąca z klasy robotniczej przedmiot naraż i troski — a jakże — jakikolwiek „zyski” istota nad niższymi; przybierająca manery „opiekunów” tam, gdzie chodzi o interesa ludzi, którzy sami o nich mówić potrafią.

Czy nie jest to klasyczna polityka klasowa, polityka przeciw klasie robotniczej? Nam zarzucają, że jesteśmy partją klasową, a sami z rądem na czele odgrządzają się murem uprzedzeń od klasy robotniczej, chcą odgrywać „patryarchalną” rolę, jakby to były casy, kiedy robotnik rzeczywiście był pod opieką swego pracodawcy, na jego wychowaniu i jego — swego rodzaju — członkiem rodziny. Taka polityka z kóry skazuje na niepowodzenie wszelką akcję, dlatego — przez z tajemniczością, przedstawiciele robotników mają mieć głos w sprawach gospodarczych!

Pogłoski

(Korespondencja własna „Naprzodu”)

Warszawa 21 lutego.

Ostatnie konferencje, które p. Bartel odbył z p. ministrem spraw wojskowych i z p. prezydentem Rippliem, pobudziły zainteresowanie i spowodowały szereg pogłosek aż do tej. że dni p. Bartla jako premiera są polizone. Pogłoska skonkretyzowała nawet sytuację, wymieniając p. Raczkiewicza, wojewodę wileńskiego i kilkakrotnego ministra spraw wewnętrznych, jako następcę p. Bartla.

Czy te pogłoski są tylko pobozem? Zyczeniem grupy pulkownikowskiej czy też mają uzasadnienie w tym, że wyloty grupy znanych faktach? Uderza, że z tej właśnie strony z podjętą gorliwoscia zaprzeczają, jakoby p. Bartel odbył konferencję z przywódcami tej grupy, w wyniku której miało przysiąc do pewnego rodzaju i na pewien czas „rozwiązanie”. Organa tej grupy przypisują, że nie było w Warszawie — gorliwie zaprzeczają, jakoby taka konferencja się odbyła, mianem „przejazdu”, że p. Bartel odwiedził w nieczynnym klubie BB. A która to jest ta przesydnia, jeżeli nie p. Sławek, jedno z głów grupy pulkownikowskiej? Fakt ten dalej jest, że po tej — niech będzie to konferencja — rozmowie p. Bartel przystąpił do omawiania z mizradajnymi sferami położenia go-

spodarczego — dziś właśnie w tej sprawie odbyła się na Zamku konferencja przy udziale marszałka Piłsudskiego i ministrów skarbu p. Malusiewskiego — a właśnie zgadzaniem p. Bartla wobec grupy pulkownikowskiej było, aby nie brudzić la mu ze względu na ciężkie położenie gospodarstwa i konieczność poświęcenia mu specjalnej uwagi.

Skąd więc powstają pogłoski o przesileniu? Rzecz dla wzięniejszych zrozumiała: kombinuje się, że „mizradajny czynnik” został już albo w najbliższym czasie zostanie przesunięty na stronę przeciwników p. Bartla. Wyrachowanie jest następujące: Sejm budżet już uchwalili, więc stał się zły licyzmy. Można go przetrzymać do końca marca ze względu na możliwość poczynienia przez Senat zmian w budżecie, ale po 31 marca — wyrujenia dnia 15 kwietnia — Sejm zostalby odroczone i — miejsce dla pulkownikowskich rządów wolne. Powróżyć więc miałaby się historia z ub. r., kiedy to w połowie kwietnia p. Bartel został zastąpiony przez p. Świątlickiego.

Czy rachunek ten nie ma przypadkiem błędów w założeniu? Na czym operują kombinatory swe przypuszczenie o pozycyji się Sejmu? Głównie a może pewnie na tem, że „mizradajny czynnik” gniewa się i to, że stanowisko p. Pryszora jest wobec układu stosunków nie do utrzymania i że dziś powszechnie mówią — jego nagłe zachowanie jest wstępem do dymisji. Nie można wątpić, że taka próba silny ze strony Sejmu może się tam nie podobać, z drugiej jednak strony wieczą tam, że bez Sejmu nie dadzą rady najpilniejszej dziś sprawie, że szczególnie o pozycyie zagranicznej — to miało być między innymi tematem konferencji na Zamku — bez Sejmu niema umowy. Historia z 1927 r. powróżyć się nie może.

Najotę te pogłoski dlatego, ponieważ tylko na temat „czasy” ustąpi p. Bartel, wszyscy rozprawiają i wyszyry są zdania, że około tego tematu rozwijać się będzie życie polityczne w najbliższych 11 dniach. Jeszcze jedna pogłoska: że ster kierokalnych lansują wiadomości, że tak przez te strony znieawidzony minister wyznun i oświaty p. Czerwinski ma ustąpić. Wymieniając nawet jego następcę: profesora politechniki we Lwowie p. Rakiewskiego — chyba z tej racji, że jest kolegą p. Bartla. (Przypuszczanie naszego korespondenta, i że pozawarszawska prasa sanacyjna zaprzeczyła informacje o konferencji p. Bartla z grupą pulkownikowską, sprawdza się w „Kurjerku” z soboty (z datą niedzielną) jest takie zaprzeczenie, które brzmi:

„Warszawa, 21 lutego. Dwa dzienniki krakowskie zamieściły „sensacje” o rzekomej konferencji premiera Bartla z przedstawicielami grupy pulkownikowskiej i podawali nawet „wyniki” tej rozmowy. Czytaliśmy o „uzyskaniu przez premiera wolnej ręki w sprawach gospodarczych” o tem, że na terenie Sejmu „pulkownicy” nie będą utrudniali taktyki p. Bartla itd. Otóż trzeba stwierdzić, że tak to zwyciężone plotki. Żadnej taktyki konferencji nie było. Jakie konferencje odbywał ostatnio p. Bartel? W ciągu ostatniego tygodnia premier odbył dwie konferencje z marszałkiem Piłsudskim w sprawie ogólnopolskich państwowych, potem z w. ab. litydnymi w prezydium Rady ministrów przyjął prezydium klubu BB. Tematem tej konferencji był uchwalony przez Sejm budżet. Następnie premier odbył konferencje z przedstawicielami BB, w Komisji skarbowo-budżetowej p. Gliwicem, łącznie z ministrem Malusiewskim, omawiając sprawy, związane z zatwierdzeniem budżetu przez Senat”. Redakcja „Naprzodu”.

PIERWSZORZĘDY ZAKŁAD POGRZEBOWY „CONCORDIA”

Jana Wolnego, pl. Szczęśliwickiego 2, Tel. 331
urządza pogrzeby od opiekunów i opiekunów
miałych i p. zoprawdza ekstatycznie i przewozy zwłok
do wszystkich krajów
Mają zasobnym daleko idąc utępawca. 713

PIERŚCIONKI ZAREZCZYWIONE I SŁOBNE
 Emili Goldwasser. KRAKÓW, GRODZKA 25.

szczykiego przeciw głosił BB. (Wesołość, głosy na lewicy: Apulejus do Senatu!).
 Następnie przyjęto ustawę o
UCHRONIE DROBYCH DZIERZAWCÓW
 oraz wezwano rząd, aby udzielił komisji specjalnym wyczerpującej informacji co do stanowiska rządu wobec projektu Harrimana.
 Następnie posiedzenie we wtorek.

Gdy powróć do r. 1924 we Francji?

Po wyborach w maju 1924 do steru przyszył radykałi, przywódca ich Herriot utworzył rząd. Nie była to sprawa tak prosta, gdyż radykałi przed objęciem rządu musieli usunąć przeciwnika republiki Brianda jako tego, który — przesyłszy z socjalizmem do skrajnej prawicy — był główną przeszkodą w dotęciu lewicy do władzy. Rząd Herriota trwał krótko, ale pozostawił po sobie dwie wielkie rzeczy: protokół genewski, doprowadzony do skutku wspólnie z MacDonaldem a umieszczonej później przez angielski rząd konserwatywny oraz plan Dawesa, który zapoczątkował pojednanie z Niemcami aż do Locarna i do obecnego planu Younga.

Obecnie radykałi znowu przychodzą do władzy, przebijając kilkunastu dni rządów Poincaré i krótkie etapy rządów Brianda i Tardieu. Gabinet Chaumeaux w składzie wczoraj podany, o ile uzyska zatwierdzenie prezydenta republiki, jest wybitnie radykałi, charakteryzowany obecnością w nim naczonego wodza stronnictwa Daladiera. Ten właśnie w jesieni ub. r. po upadku Brianda nie był w stanie rządu utworzyć, ponieważ — licząc się z rozdzieleniem partyniem w Izbie — chciał przyłączyć do współpracy także z rep. republikanów lewicowych, wobec czego socjaliści odmówili mu poparcia. Obecnie socjaliści, nie biorąc udziału w rządzie, przywrócić mu neutralność, naturalnie zstraszając siebie wolną ręką na wszelki wypadek.

Jak z telegramów wiadomo, Chaumeaux chciał pozyskać dla swego rządu b. premiera Tardieu, o filiarach ma drugie po sobie stanowisko wójeźmiera. Chaumeaux robił to dlatego, ponieważ chciał utrzymać ciągłość w polityce zagranicznej, która obecnie koncentruje się w londyńskiej konferencji morskiej. W gabinecie pozostaje jednak Briand, który był drugim delegatem w Londynie a teraz będzie miał swobodniejszą rękę, iżeż szef rząd, objawiając resort spraw wewnętrznych, dał do zrozumienia, że na politykę zagranicą bezpośredniej ingerencji, wywarzać nie zamiera. Pozostanie Briand w gabinecie jest też twierdzenie, że rozpoczęta przez niego i z takimi pomysłami rezultatami prowadzona polityka pokojowa

będzie kontynuowana, co wobec istnienia rządu robotniczego w Anglii jest siłą kwarciana przeciw antypacyfistycznym zamysłom.

Można zresztą przypuścić, że nowy gabinet, o ile nie polknie się o przypadek, jak przed nim Briand i Tardieu, będzie miał na oku najbliższe wybory. Władze normalnie wybory wydadają dopiero za 2 lata, ale sytuacja w Izbie tak się ułożyła, że nie dożyje ona swego normalnego okresu. Rozbicie — to, co u nas nazywa się „partynictwem” — jest tam tak wielkie, że żaden rząd nie może zebrać około siebie jednolitej większości; musi ją łączyć i szatkować (tak, że żaden nie jest w stanie prowadzić polityki na dalszą metę). A właśnie taka polityka okazuje się konieczna, iżeż — mimo świętego położenia finansowego — pojawiają się na horyzoncie choroby w postaci drożyzny, w postaci — nadmaru gotówki, dla której niewłaściwie małej burżuazji nie nadaje się do rozwłania wielkich zakładów i dlatego, kto wie, czy właśnie ten rząd nie zdecydował się na apel do kraju, na wzmocnienie rozpisania wyborów.

Rząd Chaumeaux, sądząc z jego składu, ma zamiar oprzeć się na następujących stronnictwach: radykałi 115, radykałi lewicowi 51, radykałi republikańscy 33, radykałi lewicowi społeczni 15, niżejawia lewica 20 — razem z mniejszymi partiami łącznie 234 głosów. Ponieważ Izba liczy obecnie 597 posłów, więc Chaumeaux nie ma większości i dlatego musi starać się od wypadku do wypadku o poparcie socjalistów. Razem z ich sefką głosów miałby zatem 310 głosów.

Parę 21 lutego (PAT). Gabinet Chaumeaux został „definitywnie ukonstytuowany”.

Parę 22 lutego (PAT). Chaumeaux złożył dziś wizytę byłemu premierowi Tardieu. Wszysła ta miała charakter kurtazyjny. Następnie udał się Chaumeaux do pałacu Elizejskiego, celem przedstawienia prezydentowi republiki swych współpracowników. Nowy rząd przedstawił się Izbie deputowanych w przyszły wtorek. Posiedzenie Rady ministrów dla ułożenia deklaracji rządowej odbędzie się rano w niedzielę.

PPS wobec przesilenia gospodarczego

CZWARTKOWE UCHWAŁY ZPPS

Dnia 20 mm. odbyło się posiedzenie ZPPS powiększone specjalnie omówieniu pogłębiającego się coraz głośniejszym kryzysu gospodarczego w Polsce. Zajął dyskusję tow. Diament, wskazując na obecne przesilenie i jego przyczyny. W dyskusji bierzmiał tow.: Szcerkowski, Stańczyk dr. Gross, dyr. Kołodziejski, Grzeźcznarowski, Kaźmierczak i Chodźyński, poczem przewodniczący tow. Żulawski w krótkim przemówieniu ujął rezultaty dyskusji, w toku której poruszono: sprawę

bezrobocia, stan naszego rynku pieniężnego, sprawę Banku Polskiego (przedstawiana przez tow. Grossa) drodki ratunku dla bezrobotnych, nadto możliwość ożywienia życia gospodarczego.

Wskocim wybrano komisję, która na plenum kraju przysłać ma z odpowiednimi wnioskami.

Do komisji tej weszli tow.: Diament, Gross, Kołodziejski, Kaczanowski, Nowicki, Stańczyk, Szcerkowski, Zaremba, Żulawski.

SEJM

Warszawa, 22 lutego.

W dalszym ciągu piątkowego posiedzenia w dyskusji programowej poseł Chądzyński (NPR) zgłosił następujące wnioski:

„Sejm wyzwa rząd, by wdrożył postępowanie sądowe przeciw p. inż. Ciechanowickiemu i pociągnął go do odpowiedzialności za nadużycie władzy i straty, jakie spowodował dotychczas u państwa”.

2) Sejm wyzwa rząd, aby wdrożył postępowanie przeciw firmie „Buk”, która bezprawnie pobrała od kolei 86 tys. zł, więcej niż wynosiły jej należności.”

Wnioski komisji oraz wnioski p. Chądzyńskiego zostały przyjęte.

MIESZKANIA DLA ZWOLNIENYCH ROBOTNIKÓW ROLNYCH

Po referacie pos. tow. Pużaka odrzucono poprawkę Senatu do noweli selmowej, zapewniającej czasowe mieszkania zwolnionym robotnikom rolnym. Poprawkę pocięto na tem, że Senat skreślił wyraz „stałe” w art. 9 opracowywując, że z dobro-

działstwa dekretu nie korzystają ci robotnicy, którzy otrzymali stałe zajęcie.

Tow. Pużak dowodził, że ta poprawka zepsuła by całą wartość ustawy.

ŻĄDANIA WYDANIA POSŁÓW

Pos. Zwierzynski (kl. nar.) referował wniosek wydania sądom pos. Pluty. Komisja regulaminowa wypowiedziała się za wydaniem.

Pos. Opolski dowodził, że Pluta, oskarżając pewnego proboszcza, działał w dobrej wierze. Izba uchwała pos. Pluty nie wydawać.

Pos. Walewski (BB) referował wniosek wydania pos. Bałmagi. Komisja wypowiedziała się za wydaniem.

Po promówieniu pos. Bałmagi, który żądał wydania go, gdyż — jak mówił — sprawa ta panom z BB przyniesie wstyd, uchwalono wydanie.

NIETYKALNY MIMO WOLI

Pos. Podolski referował wniosek wydania posła Dzieduszyckiego (BB), iżnie z zarzut złożenia nieprawdźwych zeznań. Komisja wypowiedziała się za niewydaniem, lecz pos. Dzieduszycki sam prosi, aby go wydano.

Pos. Potkański (BB) chce postawić wniosek mniejszości wydziału Dzieduszyckiego, ale zgłasza go już, kiedy narządek przyspiał do głosowania. Izba większością uchwała niewydanie p. Dzieduszy-

Wstr. i nanie e (sejmie bezrobotnych)

Komisja dla zbadania „radosnej twórczości” p. Prystora w Kasach chorych

Podkomisja komisji budżetowej dla zbadania gospodarki komarskiej w Kasach chorych, obradująca pod przewodnictwem tow. pos. Kwapińskię, już ukończyła swe prace. Referentem podkomisji jest, jak donieśliśmy, tow. pos. Paiak.

Podkomisja złożyła sprawozdanie pełnej komisji budżetowej w piątkowych dniach przyszłego tygodnia. O ile wiadomo, dane zebrane przez podkomisję i jej wnioski stwierdzają ponad wszelką wątpliwość, że stymna działalność p. Prystora w stosunku do sanatorium ubezpieczeniowego była w całym szeregu wypadków działalnością bezprawną.

To stwierdzenie faktu przez podkomisję, złożoną z ludzi o najrozmaitszych poglądach społecznych i politycznych, stawia przed Sejmem i przed społeczeństwem pytanie, czy może pozostać na stanowisku ministrów, którzy podkomisji parlamentarna zarzeka łamanie prawa obowiązującego.

Wiadomości polityczne

UZGODNIENIE PAKTU KELLOGA Z PAKTEM LIGI NARODÓW

W najbliższy poniedziałek zbierze się w Genewie komisja, która zbada problem uzgodnienia paktu Ligi narodów z paktem Kelloga w sprawie zakazu prowadzenia wojen.

ODRZUCZENIE WOTUM NIEMFIOŚCI DLA RZĄDU PRUSKIEGO

Na piątkowym posiedzeniu Sejmu pruskiego odbyło się głosowanie imienne nad wotum niemfiości dla rządu premiera Brauna (soci) z powodu zajętego przez niego stanowiska w sprawie umowy likwidacyjnej z Polską. Wotum niemfiości zgłoszili nacjonalisci, ponieważ przedstawiciele Prus wice uchwały Sejmu pruskiego głosowali w Radzie państwa Rzeczy za umowę warszawską. Za wotum niemfiości głosowała frakcja niemieckiej partii ludowej, aczkolwiek na wniosek ministra spraw zagranicznych Curtiusa, będącego jednym z przywódców tej partii, gabinet Rzeczy wypowiedział się za układem z Polską. Wniosek o wotum niemfiości odrzucono.

UCHWZENIE 50-LECIA MASARYKA

Parlament czechosłowacki na piątkowym posiedzeniu uchwalił „Jez Masaryka”, stwierdzając, że prezydent Masaryk zasłużył się państwu. Ustawa ta zostanie wyryta na kamieniu i umieszczona na podstawie, posła prezydenta stojącego w Izbie obrad parlamentu.

WYBORY W JAPONII

Według pierwszych dotychczas znanych wyników wyborów powszechnych w Tokio i w wielu innych miastach przeważnie przeszli kandydaci stronnictw rządowych.

CZY NOWY PRZEWÓT W AFGANISTANIE?

Mieszkańca w okolicach Pery pod Konstantynopolem rodzina byłego króla Afganistanu Amanullaha czyni przygotowania na jego przyjęcie. — Przynależ było króla zapowiedziano na niedziele. Według pogłosek, krążących w kołach afgańskich, panujący obecnie król Afganistanu jest poważnie chory, w związku z czem wezwano do Izba chodzą było lekarza nadwornego króla Amanullaha, który też nymchmiast wywyszył do Kabulu. — W tutejszych kołach afgańskich wyrażają domniemanie, że Amanullah w ostatnim mógłby udać się do Afganistanu, o loby nowe wypadki tego wymagały.

Niebezpieczne projekty

Baczność lokatorzy; nowy zamach na wasze kieszeń!

Krakowska Izba Handlowo-Przemysłowa rozstrzygnęła o sprawy następujący komunikat:

„W Izbie Przemysłowo-handlowej w Krakowie pod przewodnictwem wiceprez. Inz. Kufakowskiego odbyło się posiedzenie Komisji dla omówienia zasad programu budownictwa mieszkaniowego w Polsce.

Na te wyzperującą referatu, wygłoszonego przez radcę Izby, mł. Ronkę wywoliła się obszerna dyskusja, w której na pierwszy plan wysunęła się sprawa wyszukania źródeł pieniężnych dla sfinansowania budownictwa mieszkaniowego.

W sprawie tej zapowiadano się do porady, oświadczenia się na wspólnie podstarwie sukcesyjnego podwyższenia w ciągu szeregu lat czynszów w domach, podlegających ochronie lokatorów do stopy przedwojennej w zółcie (11).

Wedle pierwszej koncepcji różnice w czynszach byłyby obłożone podatkiem w wysokości 3/4 z nich na cele robozone, wedle drugiej zaś byłyby one równoleż na te cele konsumowane, jednak w formie przymusowej pożyczki bardzo nisko procentowanej od właścicieli realności.

Poza tym głównym źródłem zasilenia funduszu budowlanego, omawiano sprawę detalii ze skarbu państwa, użytkowania funduszy Instytucji ubezpieczeniowych, wpływów z podatków od placów niezabudowanych itd.

W przedmiocie organizacji samej akcji, jak i wprowadzenia jej w życie, odwołano się do decentralizacji przedziału i zużycia funduszy.

W toku dyskusji, nadmieniono wielką celowość wykośniania budowlę przez inicjatywę prywatną (1), która powinna być zasłana kredytami z funduszu budowlanego.

Z zastrzeżeniem pierwszeństwa dla sier najuboższych w akcji zapotrądzania ludności w mieszkaniu, oraz przy założeniu, że akcja ta nie może mieć cech

charytatywnych, decydująco winno o kolejności w korzystaniu z kredytów wysokość własnej kapitału, jakim zamierzający budować będą dysponowali (1).

Przy ocenie wysokości posiadającego kapitału winny być uwzględnione także rozmiary i wyposażenie posiadanych budynków.

Całość akcji winna uwzględnić również dążenia roboitniczo do uzyskania domków roboitniczych na własność (1).

Powyzszy komunikat krakowskiej Izby handlowo-przemysłowej odzwierciedla zapętywania prywatnych przedsięwzięciach budowlanych, oraz właścicieli realności, dających wszelkimi drogami do podwyższenia czynszów w starych domach, podlegających ustawie o ochronie lokatorów. Dążenia te są najzupełniej sprzeczne z interesem szerokiej warstw ludności pracującej; pod tym kątem widzenia uważamy projekt Izby za nieracjonalny i społecznie szkodliwy.

Niektóre ustępy omawianego komunikatu są podobne tak perfidnie, że musimy je publicznie rozpoznać. Dotyczy to zwłaszcza frazesu o akcji zapętywania w mieszkaniu sier najuboższych, która to akcja pragnie Izbą uzależnić od wysokich cen własnego kapitału, jakimi zamierzający budować będą dysponowali... Ludzi to „najubożsi”, dysponujący kapitałem na budowę domów...

Podobną kpiną ze zdrowego rozsądku jest nasza fraza o „wzajemnym dążeniu roboitniczo do uzyskania domków roboitniczych na własność”. W czasie, gdy roboitnicy zarabiali miesięcznie 250 zł, zaliczani są do „kierpi” uposażonych, a w rzeczywistości nie mają sobie za co kupić bożka, mówić im o kupnie domków — to można nazwać tylko cynizmem.

Zawiewanie dziełom o ciałko dziecko
HYGENOL
puder dla dzieci

pisał akt powołujący p. Leona Feldmanna do Rady miejskiej zgodnie z wyraznym nakazem ustawy? 2) poczucie, p. wojewode krakowskiego, że nie wolno mu przez 8 miesięcy zatrzymywać aktu spry w bez jej załatwienia!
Warszawa, 21 lutego 1930.

M. Mastek i tow.

„Tyłko po trupie socjalizmu”

Moskiewska „Prawda”, oficjalny organ rosyjskiej partii komunistycznej ogłosiła niedawno artykuł, który przez wyrażenie szerokiego zdania nie pozostawiaja nam do życzenia. Czytamy tam dosłownie: *„Tyłko krocząc po trupie socjalizmu, może międzynarodowy komunizm w wielkich państwach kapitalistycznych spełnić swoje najważniejsze w obecnej chwili zadanie: zdobyć dla siebie szerokie masy roboitnicze”. Po trupie socjalizmu! Ido już tylko amatorów do marszu po tym społecznym trupie! Zabierzal się do niego Bismarck, Wilhelm II, Ching, jak także i my, i pisal przejeżdżając tyłko po trupie socjalizmu, ale i po trupach socjalizmu, że już nie mówię o Mikojalu Ostajlinie i najrozmaitszych drobniejszych pieskach. Wily ten spacer zawsze jednak rozbijał się o niepokonalną trudność techniczną. Niemu tego trupa. Socjalizm codziennie zabijany na cierniowym papierze nie tylko żyje, ale rozwija się i po każdym pogrzebie urządza nową procesję, przesyłając różnie w nonie sil. Niedługo sieparz stawał na trupach socjalizmu, na trupie socjalizmu nikt jeszcze nie stał i nikt nie stanie. Dziśsiejsi władcy Rosji unaruzali się w kraj socjalistyczny nie mniej niż dawniejsi i stoją nad trupami pomordowanych bohaterów nie mniej bezsilni niż car; socjalizm żyje! socjalizmu nie zdołali dogłębnie!*

To już poboższe życzenie: zwołanie umarzionej ściegi wojny. Stalino może długo jeszcze panować w kraju wdrożonym przez wieki do znośenia despotyzmu wszelkiego rodzaju; kraju ciennoty z jaką niewiele żakajków Azji może się równać; panowanie bolszewizmu nad duszami części proletariatu Europejskiego prześlamało się i łopnie jak śnieg w słońcu. Wyżnaje to zresztą sama „Prawda” stwierdzając: „do dopiero po trupie socjalizmu komunizm mógłby zdobyć masy roboitnicze”. W kilkunastu latach gorączkowej działalności Kominternu, po wyrzuceniu setek milionów na propagandę komunizm zabiera się dopiero do zdobywania mas roboitniczych. To jest użyczenie kłeski, wyznaje to za wszystko co o postępek komunizmu w Europie występuje cięgie prasa komunistyczna to są „biuletyny wojenne” przeznaczona dla „hinterlandu”. Sami wozdnie nie ludzą się nimi.

Kłeska była czasami plodna. Bywały kampanie wojenne zaczęte kłeskami, a zakończone zwycięstwami. Lecz komunizm zaczął od zwycięstwa. Wily lata ciele kiedy tyłko że pod jego hasłami skupiały się naprawdę liczne rzesze roboitnicze w zachodniej Europie, ale z sympatją odnosiły się do najpartejniejszej partje socjalistycznej, kiedy związki zawodowe traktowały bolszewicką Rosję jako „państwo roboitnicze”, kiedy Litwinny i Furlle wyzylali ze skóry aby zmoksić się parolje związków zawodowych może przyjąć z honorami w Amsterdanie. Komunizm zniszczył te sympatie, odezwiał od siebie masy, a teraz, po tragicznej kłesce poniesionej w Niemczech, gdzie zapowiedziana i przegłoszowana z olbrzymim nakładem wysiłków i pieniędzy „światowa rewolucja komunistyczna” zredukowała się do paru drobnych utareczek z poljeja, chybially te masy „zdołować”. I tylko jedna dębność musi wród wykonać: porzyc się socjalizmu.

W tem swiśle można zrozumieć i serdecznie stonkski Rosji sowieckiej z państwami dyktatorskimi jak Włochy i Turcja i jawne sympatie komunistów niemieckich dla Hugenberga i wiele innych objawów ich sympatii do faszyzmu. Liczę na to, że socjalizm, że zdusi socjalizm i zostawi dla siebie wyludzone, obierzone aparaty na fantazyjnych przeludkach. Faszyzm to drągwki agonji swiata burżuazyjnego. Burżuazja nie dokonła w drągwkach smiertelnych tego, czego nie zdołała w pełni sil.

Tylko nad trupem socjalizmu tyłkoży odżyć komunizm — znił Stalin. To znaczy to samo co NIGDY.
W. J. G.

Interpelacja Klubu parlamentarnego posłów w socjalistycznych

DO PANA MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH W MIESIĘCY SPRAWY POWOLANIA RADCÓW MIĘDZYSKICH SOCJALISTYCZ. W KRAKOWIE.

Na piątym posiedzeniu Sejmu wniósł pos. Mastek i tow. następującą interpelację:

Nazporządzenie Polskiej Komisji Likwidacyjnej z dnia 19 listopada 1918 Nr. 161, a rozszerzo no prawo wyborcze w gminie stol. król. m. Krakowa przez utworzenie IV. Kola wyborczego, w którym obowiązuje pięciopartyjniukowe prawo wyborcze. Wyborcy IV. Kola wybierali 21 radców miejskich.

Pomieważ w roku 1919 nie można było przeprowadzić wyborów z innych kurji — przelo Polska Komisja Likwidacyjna uchwalila zamianować radców miejskich z IV. Kola wedle list kandydatów przedłożonych przez PPS, której przyznano 16 mandatów, ChD, 5 mandatów, ND, 2 mandaty i Buidowi 1 mandat.

Odnosne rozporządzenie Polskiej Komisji Likwidacyjnej z 19 listopada 1918 L. 161 adbrni: „Polska Komisja Likwidacyjna na posiedzeniu w dniu 19 listopada 1918 r., postanowila zatwierdzić netualne Rady miasta Krakowa, powzięta dnia 7 listopada 1918 r., o rozszerzeniu prawa wyborczego w gminie m. Krakowa przez utworzenie IV. Kola wyborczego. Jeden egzemplarz odnośnego rozporządzenia z dnia 19-go listopada 1918 do L. 161, p.dni, przesyłam Panu Prezydentowi miasta ciele bezużecznego zarządzenia powołania do Rady miejskiej reprezentantów IV. Kola wyborczego. Wyższe rozporządzenie P.L. zechce Pan Prezydent podać niezwłocznie do publicznej wiadomości i zarządzić co potrzeba, celem przeprowadzenia go w życie”.

W między czasie złożyli mandaty, względnie

zmarlo kilku radców miejskich, a Wojewoda krakowski w ciągu 2-3 tygodni przyjmował do wiadomości zgłoszenie następcy z listy tego stroniczwa z którego ubyl radca miejski.

W maju 1929 zmarł senator i radca miejski sp. Jan Engelm powołany z listy PPS, a PPS, przedstawiła jako zastępcę redaktora Leona Feldmanna. W wojewoda krakowski lekarz Dr. Kwianiewski of 8 miesięcy Izayna u siebie w biurku odnośny akt i nie chce polozyć na nim swego podpisu z zemsty przeciw socjalistom.

Ostatnio oswiadczył odnośny referent, że wobec zbliżających się wyborów na podstawie uchwalili się przez Sejm majjące nowej ordynacji wyborczej powołanie nowych radców miejskich jest bez przedmiotowe.

To stanowisko p. Wojewody krakowskiego jest sprzeczne z ustawą — a nadto wykrętne, bo Sejm obraduje od 3 miesięcy, a przez 5 miesięcy przed zebraniem się Sejmu odnośny akt leżał już w wojewodzie krakowskim.

Sejm nie uchwalil jeszcze nowej ordynacji wyborczej dla Krakowa, do nowych wyborów uplynie najpóźniej rok czasu.

W Krakowie Rada miejska jest zdekompletowana, gdyż 40 radców miejskich nie można powołać z I, II, III, kurji z braku zastępców, — wszystkich zastępców nawet takich co otrzymały przy wyborach po 1 głosie powołano do Rady miejskiej.

Obowiązkiem Wojewody jest stosować ustawy, a nie kierować się antymozą do partji politycznej. W Krakowie Rada miejska jest zdekompletowana, gdyż 40 radców miejskich nie można powołać z I, II, III, kurji z braku zastępców, — wszystkich zastępców nawet takich co otrzymały przy wyborach po 1 głosie powołano do Rady miejskiej.

Gdy chodzilo o wznaczenie klubu BB, powołano z dzielnicy Podgórze 7 radców miejskich wbrew ustawie z pominięciem zastępców — wskutek tego bezprawia każde posiedzenie Rady miejskiej jest nieważne, bo bióra w niem udział ludzie, którzy wbrew obowiązującemu ustawom zostali powołani do Rady miejskiej.

Odnosnie do redaktora Feldmanna polecającego krakowski nie chce go za zęploną poljeja powołać, mimo że jest obowiązany to uczynić na mocy ustawy, która nim utlega zawieszeniu przez wojewode.

Zapętyujemy p. Ministra spraw wewnetrznych, czy gwałt jest: 1) polecić p. wojewodzie krakowskiemu, aby pod

HELENA SMOLARSKA
SPRZEDAJE
FORTEPIANY PIANINO
kratowe i zastronzone
na D. dogodne raty.
Kraków, ulica Szewska L. 9

Na karnawał! Na karnawał!

BAZAR KONKURENCYJNY

LAZAR FREIWALD, Kraków, Florjańska 44, l. p. Tel. 0533

UWAGA NA ADRES.

Tuż przy bramie Florjańskiej.

Poleca: JEDWABIE W NAJWIĘKSZYM WYBORZE

jak Talty, Creppe Mongol, Creppe Saten, Creppe Luł, Creppe Georgety, Creppe de Chiny i t. d. — oraz welny, płótna, wyspy, stolowne, kapy, koldry, koce i firanki.

Specjalność w płótnach antrychobach i sztyrdach a.s.ch.

NAJWIĘKSZY WYBÓR!

NIAKARSZE CENY!

Rząd czechosłowacki w obronie konsumentów

Niemal w tym samym czasie, co w naszym Sejmie, toczyły się obrady budżetowe w wydziale budżetowym Sejmu Czechosłowacji. Kiedy u nas sprawom mało pozostało czasu na zajęcie się stosunkami gospodarczymi, to rząd czechosłowacki dużą uwagę poświęcił właśnie tymże sprawom, a jedną z ważnych gałęzi życia gospodarczego: zapobieganie potrzebom ludności; i zapobieganie jej w dobrej i taniej żywności, przedstawiana przez ministra zasobności (aparowacji) łow. Bechyně, poruszyła umysły nietylko członków komisji budżetowej, ale całego społeczeństwa bez względu na przekonania polityczne.

Minister aparowacji łow. Bechyně w swoim przemówieniu wskazał, jak koniecznym jest urząd centralny do kontroli środków spożywczych i jako dowody podał urzędowe dane, dotyczące załazowości mięska, sprzedawanego w Pradze i innych północnych miastach czeskich. — Na 26,000 bardeń okazało się, że w 6,785 wypadkach było trzeba zrobić **domieszkarnie karne**. Kiedy mięko z rozstrawstwa posiada 3,6% do 4,7% tłuszczu, to w handlu sprzedaje się ono o zawartości 1,7% tłuszczu. Z tego to mięko zbierane i rozstrawzone woda, w wielu wypadkach zamieszczowane przez niemiemych handlarzy i pośredników. Dlatego też mięko to nie smakuje działwie w miastach, zaś podczas ferii dzieci, znajdujące się na wsi cienieują mięko.

W porównaniu ceny mięka u rolnika z ceną pobieraną od konsumenta, okazuje się wielka różnica, co dowodzi, że jest uprawiana lichwa, z którą trzeba walczyć. Poza tem przedstawiał łow. Bechyně, jak w wielu wypadkach sprzedaje się zafalżowane masło, soki owocowe i inne środki żywności. Powinno więc dużą uwagę sprawie placów targowych, znaczącą, iż towary wyłożone na targowiskach w nosy obchwalana i nadrywane za przez masę wychodzących z kanałów szczerów, co może spowodować zarazę. Dlatego też w programie polityki gospodarczej rządu musi się znaleźć — **hudowa centralny i obwodowych hal targowych** oraz urzędów, które dadzą możliwość kontroli nad środkami żywności. Tu min. łow. Bechyně nie wstydził się wcale postawić za wzór — państwo niemieckie, które pod tym względem jest bardzo czynne.

Zadaniem demokratycznego rządu jest troska o zapobieganie turbulencjom i eksploatacji produkcji w kierunku potrzeb ludności, co daje najlepszą gwarancję ogólnego gospodarczego rozwoju. Tow. min. Bechyně zaleca urządzenie izb konsumentów i izb pracy, wskazując na państwo, które już utworzyło

centralne gospodarce; Niemcy mają swoje Reichswirtschafts-Ministerium. Wołchy ministerstwo gospodarki narodowej.

Sprawy kartelów, których jest w Czechosłowacji około 200, to muszą one naogół podlegać kontroli publicznej, aby stłumić wybiórczość w kierunku wyzysku konsumenta. — Poza tem ministerstwo „spółdzielni” (konsumentów) musi mieć bezpośredni wpływ przy rewizji układów celnych i u-nów handlowych ze względu na to, iż dotychczas przy takich umowach brano pod uwagę tylko strony **interesujące** z pominięciem konsumentów.

Przemówienie łow. min. Bechyně odbiło się głośniejszym echem w całej Czechosłowacji. Prasa wszystkich kierunków politycznych wraz z prasą niemiecką, szeroko się rozpisuje o wywodach „ministra spółtżwy” (konsumentów), uważając je za słuszne i popierając dążenia przedstawiciela rządu czechosłowackiego.

Budżet ministerstwa spożby uchwalono i podwyższenie jego dotacje. Ministerstwo dotychczas nie miało z mocowania swojej działalności, ale i poparcia w swolch zamierach, które zdająja prawdopodobnie do przedostawienia się na ministerstwo gospodarki narodowej. Niewłaśnie w Czechosłowacji mała dla spraw gospodarczych duże zrozumienie.

Wywody min. łow. Bechyně są i dla nas bardzo aktualne; brak nam urzędów targowych, dostawa nabiału i mięka jest bez porównania gorsza i interes konsumentów są podporządkowane interesom producentów, poparcie to wychodzi jednak po większej części na korzyść pośredniaka, jak to ma miejsce przy rzeczach zbrojowych i politycznych zbrojów. Ze zwinięciem ministerstwa aparowacji i nas się pospieszono i sprawy tak ważne przydzielono Wydziałowi dla spraw aparowacyjnych przy min. spraw wewnętrznych, który nie miał potrzebnej kompetencji i ulegać musiał wpływom często nieopodanyż. Obecnie działalność wydziału tego jest znikoma i kończy się na obserwacji, cen chleba. Pod względem higienicznym zaś skłębności łąki na białych fartuchach personalu skłębności.

Jedną z b. ważnych spraw, jaką jest zwyciężenie lichwy, pozostawiona jest u nas dziś niemal na łaskę losu, nad czem marłodajne czynniki powinny się zastanowić.

wszystkich wybitnych mężów stanu, którzy w Wersalu pracowali razem z autorem nad traktatem pokojowym. Z wyjątkiem ironia charakterystyczny Lloyd George, nazywając go lawowym wręciem Francji, co się już okazało po zawleśzieniu Ironi. Z Ironii mówił też o Wilsonie, Balfourze, Hooverze, Benešcu, Paderewskim i wielu innych mężach stanu.

Specjalne uwagi poświęca Niemcom, u których widzi „nieśmiertelną aragoneję”. Clemenceau nie wierzył w rewolucję niemiecką i był przekonany, że żyje jeszcze w Niemczech wciąż dawny duch Hohensollernów. Niemcy ze swym przemysłem, swą arytykacją, swą całą wienopodajczą filozofią i nauką, stawiają wyraźną antyzję Francji. Clemenceau przeprowadza żywą i nader interesującą analizę Niemiec, które przedstawia Francji.

Ostatni rozdział poświęcono jest Briandowi i jego polityce pokojowej. Tu słary „tygrys” nie ukrywa swego pesymizmu i ostrzeża przed widnem nową wojną, która przyszołowie się przy dźwiękach pokojowej fliry w Genewie. Clemenceau jest rozgorzcony na wszystkich północznych z sobie polityków, którzy rzekomo obalili Jezo dzieło pokoju.



Wybory do Sejmu w okręgu sandomierskim

Dziś w niedziele odbywają się uzupełniające wybory do Sejmu w okręgu wyborczym Nr. 22, obejmującym powiaty: sandomierski, stoniński i pińczowski województwa kieleckiego.

Do wyborów tych zgłoszono następujące listy kandydatów: **lista Nr. 2 PPS**, lista Nr. 3 PSL, Wyzwolenie, lista Nr. 4 „Bund”, lista Nr. 5 „Poale-Sjon”, lista Nr. 10 Stronnictwo Chłopskie, lista Nr. 11 monarchistyczna organizacja wszechstanowa, lista Nr. 18 klub nieulełości narodowcy w Polsce, lista Nr. 21 stronnictwo narodowe, lista Nr. 32 żydowski narodowy blok wyborczy, dwie listy miejscowe, opatrzone numerami 36 i 37, oraz dwie listy, unieważnione przy poprzednich wyborach, a dopuszczone do wyborów uzupełniających, tj. lista Nr. 25 Płast i ChD oraz lista komunistyczna t. zw. „Związek siły chłopskiej”.

Lista BB Nr. 1 została wycołana, Towarzystwo nasi w Sandomierskim rozwinięli energiczną propagandę. Komitet Centralny „Bundu” postanowił wycołać zgłoszoną listę w okręgu wyborczym Nr. 22 (Sandomierz) i polecił robotnikom żydowskim głosować na listę PPS Nr. 2.

Przegląd gospodarczy

O ROZEIM CELNY

Geneva, 22 lutego (P.AT). Obie komisje, wywołane przed konferencję ratującą celność: pierwsza pod przewodnictwem Collina (Holandia), druga pod przewodnictwem rumuńskiego ministra finansów Madgearu, rozpoczęły wczoraj swe prace. W każdej z nich reprezentowane są wszystkie delegacje na konferencję. Wczoraj odbywała się wymiana zdań, przyczem każda z delegacji sprzeciwiała pozycję zajętą przez debucę ogólną. — Z dyskusji tej wyłonił się plan dalszej pracy konferencji.

PRZYWOZ SWIEZYCH JABLEK Z JUGOSŁAWJI

Iżba przemysłowo-handlowa w Krakowie zawiadania firmi interesowane, iż ministerstwo przy myśli i handlu wyznaczyło ostatnio na okres przynajmniej kwartału bieżącego roku nowy kontyngent przywozu na Jaka świeże z Jugosławji. Odnosne podania wniosły należy bezwzględnie do Izby przemysłowo-handlowej.

Fundusz prasowy

Dr. Sedzimir, Brzeszczę 10.

DZIŚ W KINIE „WANDA” (ULICA SW. GERTRUDY L. 5)

Wielki tryumf filmu i sztuki rodzimej. Pierwszy monumentalny film polski muzyko-epiczny

Polętna plęta miłociw według nieśmiertelnego arcydzieła MONUSZKI

Realizacja: K. MEGILLIC — W roli tytułowej Zofia Szczepanowska

W rolach pomocniczych: Lidia Szymonowa, Lidia Szymonowa, Lidia Szymonowa

W. CZERSKI, M. PALEWICZ. Cudowna arcy-solowa i chorowalność

Specjalna ilustracja muzyczna do obrazu ślicznie doświetlona

Upraznić się o przychodzenie punktualnie na początek seansów. Początek seansu o g. 5, 7, 9 i 11, w niedzielę o 8. OBRAZ ZE WZGLĘDU NA SWĄ WYSOKĄ WARTOŚĆ ARTYSTYCZNĄ DLA MŁODZIEŻY DOZWOLONY

Pamiętniki Jerzego Clemenceau

Prasa paryska przynosi szczęściu o ostatnim dziele Clemenceau, nad którym „tygrys” pracował, jeszcze bezpośrednio przed swoją śmiercią. Dzieło to „Grande et Misere en victoire”, składa się ze wstępu i 12 rozdziałów zatytułowanych w sposób następujący: 1) Jedność naczelnego dowódcy, 2) Clemén des Dames, 3) Pomoc oddziałów amerykańskich, 4) Przesilenie w armii angielskiej, 5) Zawieszenie broni, 6) Militarne niesubordynacje, 7) Belgickie interwencje, 8) Konferencja pokojowa, 9) 10) i 11) Traktat wersalski, 12) Pakt gwarancyjny.

Clemenceau zachował w swoim ostatnim dziele ostrość inwektyw, do czego w poprzednich swych dziełach już przyzwyczaili się. Bardzo energicznie i konkretnie mówił o Fochu, zarzucając mu całą szereg niesubordynacji i 3 militarnych. Niemnie wyraża się o militarym tytule Focha, odmawiając mu zdolności do plastowania naczelnego dowódcy. W dalszych rozdziałach ten wobec Focha staje się łagodniejszy, Clemenceau widocznie doszedł do przekonania, że nie wypadła mu się tak złeć nad zmarłym marszałkiem Francji. Roz-

dział o Fochu kończy się pytaniem: „Odsiedzy pan działy był, mógł biedny marszałku, gdybym ja wówczas nie stanął między panem a pańskim siedzim?”

Niemiełosternym jest Clemenceau dla swego rywala, którego zawsze z całej duszy nienawidził — dla Polnacza. Wprawdzie we wstępie zapowiada, że będzie się starał jak najmniej mówić o Polnaczem, ale niechęć ku niemu była widocznie tak silna, że Clemenceau nie mógł jej opanować. Długo i szczegółowo opowiada o intryguach, które Polnaczem snuł przeciwko niemu, gdy Clemenceau tworzył swój gabinet podczas wojny, jak i w Wersalu, gdy Clemenceau prowadził rokowania pokojowe.

nie oszczędza też Clemenceau armii amerykańskiej. Generalowo Pershingowi, był głównym dowódcą, zarzuca kunktactwo i oskarża go o oszczędzanie armii amerykańskiej, chociaż Francja broczyła krwią. Gdy Pershing rzucił w czas wojny armię na fale wojny, uratowanoby życie setkom tysięcy żołnierzy francuskich.

Znajdujemy też w dziele zjadliwie sylwetki

Tow. poseł Pająk przewodniczącym komisji wojskowej

(Telefoniem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 22 lutego.

Daż odbyło się posiedzenie sejmowej komisji wojskowej pod przewodnictwem prezesa ze starszeństwa p. Smoczyńskiego. Przewodniczący odczytał pismo marszałka Sejmu zwolnujące go z posiedzenia. Celem wyboru przewodniczącego w miejsce p. Kociąłkowskiego (BB), który zrezygnował.

Przed przystąpieniem do wyboru p. Trampczyński (kl. nar.) zażądał uzupełnienia porządku dziennego przez wzięcie pod obrady wniosku klubu narodowego w sprawie wojskowej procedury karnej. Mówca oświadcza, że nie wyobraża sobie, aby komisji wojskowej specjalnie powołanej do krytyki działalności ministra spraw wojskowych mógł przewodniczyć poseł z klubu BB.

Wysunięto na przewodniczącego kandydatów: p.osta Pałaka.

Przewodniczący zwraca uwagę, że wybór, który pominął przydał przewodnictwo w komisjach wedle systemu de Hondta, byłby naruszeniem dotychczasowego sposobu wybierania przewodniczących komisji.

Pos. Trampczyński replikuje, że wybór wedle systemu de Hondta jest wynikiem drobnej umowy, a nie przejęciem regulaminowym. Pos. Kociąłkowski ponawia swą roszczenie, oświadcza, że klub BB nie reflektuje na wybór swego kandydata.

Przystąpiło do wyboru. Przewodniczącym wybrany został tow. Pająk, który składa oświadczenie, że wybrze przyjmie i prosi o poparcie w urzędowaniu.

Pos. Trampczyński ponawia swe żądanie i postawienie na porządku dziennym wzmiarkowanego wniosku klubu narodowego.

Tow. Pająk oświadcza, że na następnym posiedzeniu komisji postawi wszystkie zażegnane sprawy.

GROŹBY BB

Pos. Kociąłkowski imieniem BB składa oświadczenie, że wybór pos. Pajaka uważa za demonstrację przeciw marszałkowi Piłsudskiemu, ponieważ pos. Pająk demagogicznie w dyskusji budżetowej zmniejszał armii czynnej o 60 tys. żołnierzy oraz najstrzeżniej walczył przeciw pełnemu funduszu dyspozycyjnemu dla ministra spraw wojskowych.

ROZPISANIE WYBORÓW DO SAMORZĄDÓW W WOJ. ŁÓDZKIM. Wojewoda łódzki ustalił termin rozpisania wyborów do samorządów miejskich województwa łódzkiego, które kończą swoją kadencję w roku bieżącym. Wybory w miastach niewyłączonych mają być przeprowadzone w takim terminie, aby z chwilą ukończenia kadencji Rad miejskich nowowybrane władze mogły niezwłocznie przystąpić do pracy. W miastach wyłączonych (Łódź, Piotrków, Kalisz, Tomaszów Mazowiecki, Pabjanice) terminu rozpisania wyborów dopinuje urząd wojewódzki jako władza nad terytorium. Koniec kadencji samorządu miejskiego w Łodzi przypada na dzień 17 listopada.

OKŁADZENIE MISJI FRANCUSKIEJ W MYŚLÓWICACH. Ustąpienie misji francuskiej sprawczy w łamali się do biura misji francuskiej w Myśłowicach. Wianycywie rozbił kase, z której zabrali 7000 franków francuskich i 14.000 zł. Policia wdrożyła dochodzenia, celem wykrycia opryszków.

ARRESTOWANIE 8 UCZESNIKÓW WIELKICH KRADZIEŻY KOŁEJOWYCH. W początkach lutego t. r. w magazynach kolejowych we Lwowie popełniono wielką kradzież na szkodę rozmaitych firm lwowskich. Łupem złodziei padło 120 luzinów skórek, 2 worki wata, 2 skrzyńki galowych ubrań, skrzynia lamp oraz 16 bel materjałów wełnianych. W toku dochodzeń, policja aresztowała Jana Prystajkę, D. Durbania, Jana Torbę i Edwarda Winiarza. Zatrzymani przyniesli się do kradzieży i wskazali adresy osób pomocnych w kradzieży lub przybawczych od nich. Na podstawie ich rozpoznał pewien aresztowany, Józef Błesniński, turmana, który wywoził z dworca i deponował u paserów przedmioty. Przeprowadzona u paserów rewizja wykryła wszystkie towary, które na dwóch platformach policja przewiozła do urzędu śledczego, aresztując paserów S. Zuckerkandla i L. Schwarzwalda oraz kuszniera Wollę Flauma, który ze skradzionych skórek sporządził futra ietykiety zbývane przy pomocy posredników we Lwowie, nie wysłane do Warszawy i innych miast.

NIFZYŁY A SZCZESLIWY WYPADK. — W okolicach Koronowa (k. Bydgoszczy) motocyklista Maksymilian Smukalski, wiozący na motocyklu siostrę swą, podczas przejazdu przez most kolejowy spadł z mostu i zawiśł na drutach telegraficznych. Pod ciężarem motocyklu Smukalski wraz z siostrą spadł na ziemię, nie ponosząc jednak większego szwanku.

WNIK ADAMA MICKIEWICZA OTRZYMUJE MAJĄTEK SKONFISKOWANY PRZEZ RZĄD CARSKI. W sądzie apelacyjnym w Włocławku zapadł wyrok w sprawie powódzwa Ludwika Góreckiego, wnuka Adama Mickiewicza i Antoniego Góreckiego, występujących przeciw skarbowi państwa o zwrot majątku Dusinieta, skonfiskowanego w roku 1833 przez władze carskie z powodu udziału Góreckiego w powstaniu. W pierwszej instancji w sądzie okręgowym Górecki sprawę wygrał. Od tego wyroku prokuratora generalnego zgłosił apelację, w której zakwestionował pochodzenie Góreckiego od Adama Góreckiego użeszniaka powstania, z powodu braku w aktach metryki jego ojca. Prokuratora usiłowała pozostawić wyznać, że skarb państwa posiada nowy tytuł własności, którym jest deklaracja jednego z departamentów byłej Litwy. Środek, że państwo nabyło własność majątku Dusinieta w sposób pierwotny i że wręczenie całej sprawy jest już przedmiotem. Sad apelacyjny wyrok pierwotny zatwierdził, przyznając imiensam prawo własności majątku Dusinieta dr. Góreckiemu.

Z zagranicą

PAŁKI GUMOWE PRZECIW BEZBROZOCIU. W Chicago przed ratuszem odbyły się demonstracje, mające na celu zapobieżenie przeciwko bezbrozociu. Interweniowała policja konna, robiąc użytek z pałek gumowych. Wiele osób z pośród aresztowanych jest rannych.

W. KIELECKI. Już wysłał nakładem sekretariatu generalnego CKW PPS broszurę:

W dwudziestą piątą rocznicę początku zbrojnej walki PPS z czeratem

z przedmowa tow. Tomasza Arloszewskiego. Ceni broszurę 20 groszy. Zamówienia należy kierować do sekretariatu generalnego CKW PPS. Warszawa. Warecka 7, lub do Księgarni Robotniczej, Warszawa, Warecka 9.

Prasa francuska wobec nowego rządu

Paryz, 22 lutego (PAT). Ukonytuowanie się gabinetu Chauntepau wywołuje w prasie odruchy różnorodne. Zaznaczyć jednak należy, że dzienniki różni odcieni zgadzają się między sobą, aby przynajmniej, że sytuacja nowego gabinetu jest dość trudna i niepewna. Wielkie dzienniki jak „Matin”, „Journal”, „Petit Journal”, „Petit Parisien” nie składają żadnych horoskopów i nie ukrywają żadnych przeszkód, z jakimi spotka się nowy premier stwierdzając, że powstała kombinacja jest bardzo zbliżona do kartela z 1924 r. Dzienniki to otwarcie oświadcza, że trudno nie stwierdzić jej chwilepności. Jedynie „La Republique”, organ oficjalny stronnictwa radykalnego, jest dobrej myśli, innym lewicowym organom brak entuzjazmu, nie które z nich przyznają nawet, że Chauntepau stoi wobec trudności prawie nieprzezwyciężonych, jeżeli przyjdzie w radziebe konieczny skład stronnictw w liście. Organ wielkich przemysłowców „La Journée Industrielle” bni się wpływu socjalistów w gabinet Chauntepau, który z pomocą socjalistów oczywiście darmo korzystać nie będzie. Bezcie on zmuszony zadawał liczne zadania programowe socjalistów, co zmsi go do zaniebawiania różnych kwestyj bieżących i spowoduje nieunikną

reakcję ze strony stronnictw umiarkowanych.

NOWI MINISTEROWIE WEDLE ZAWODÓW

Paryz, 22 lutego (PAT). Skład nowego gabinetu jest dość różnorodny pod względem zawodów jego członków. Liczy on 9 adwokatów, w tej liczbie samego premiera, 8 profesorów, 6 lekarzy, 2 inżynierów, 4 dziennikarzy, 1 przemysłowca i 1 urzędnika państwowego w osobie p. Bonneta, ministra handlu.

ZŁONKOWIE Z IZBY I SENATU

Paryz, 22 lutego (PAT). W skład nowego gabinetu wchodził 21 deputowanych, w tej liczbie 11 podsekretnarz stanu, 12 należy do grupy socjalnych radykałów, 5 do lewicy radykalnej, 1 do niezależnej lewicy, 1 radykal-socjalista, 1 republikański socjalny, 1 dżki. Siedmiu senatorów wchodzić w skład rządu w tej liczbie 1 podsekretnarz stanu należy do lewicy demokratycznej.

Wychoząc z rzd. 20/30 z palacu Elizejskiego, Chauntepau oświadczył przedstawicielom prasy, iż gabinet przedsięwzięcie odpowiednie kroki w celu zapewnienia ciągłości pracom delegacji francuskiej w Londynie i Genewie.

TELEGRAMY

KRYTYKA MINISTERSTWA POCZT

Warszawa, 22 lutego (tel. własny „Naprzodu”). Na dzisiejszym posiedzeniu senackiej komisji budżetowej przystąpiło do dyskusji nad przedmiotem ministerstwa poczty i telegrafów. Referent senator tow. Sokółowski podkreślił, że całość gospodarki ministerstwa wykazuje znaczne polepszenie w porównaniu z rokiem zeszłym. Mówca zastrzegł sobie późniejsze postawienie ewentualnych wniosków o zmianach w budżecie.

Senator Lempske (BB) apeluje do ministra, aby znalazł sumy na przywrócenie skradzionych, dokonanych z funduszy za godziny niekwalifikowanych.

Senator Schreiber (kolo żydowski) uskarża się na nieprzyjmowanie żydów na posady w tym rejonie. Apeluje o zmianę tego postępowania.

Senator Pępolowski (NPR) domaga się szybkiego zatwierdzenia sprawy linii kablowej telefonicznej — Warszawa—Łódź, wskazując na przeciżenia istniejącej linii.

Senator tow. Gruszczyński domaga się przywrócenia linii Kutno—Płatek, która już istniała przed wojną.

ODDATEK MIESZKANOWY DLA FUNKCJONARIUSZÓW PAŃSTWOWYCH

Warszawa, 22 lutego (tel. własny „Naprzodu”). Na dzisiejszym posiedzeniu senackiej komisji budżetowej po referancie senatora Boguszewskiego przyjęto bez zmian uchwałoną przez Sejm ustawę o wypłacie części zaległego dodatku mieszkaniowego za rok 1928 funkcjonariuszom państwowym, sędziom, prokuratorom, wojskowym i emerytom.

CIAŁO O WÓDCE

Warszawa, 22 lutego (PAT). Na dzisiejszym posiedzeniu podkomisji skarbowej Sejmu pod przewodnictwem posła Wyrzykowskiego poseł Spon-

czyński (BB) referował wniosek posła Szpiera (kolo niemiecki) w sprawie nowelizacji przepisów o pozwoleniu na wyszynk alkoholu. Nad referatem rozwinęła się ożywiona dyskusja ogólna, dyskusję szczegółową odłożono do następnego posiedzenia.

POMYŚLNY PRZEBIEG ROKOWAN POLSKO-NIEMIECKICH

Berlin, 22 lutego (PAT). W związku z ogłoszonym przez prasę wiadomością, że rokowania handlowe polsko-niemieckie zostały już pomyślnie ukończone, komunikat półurzędowy wyjaśnia, iż rokowania te mają wprawdzie przebieg pomyślny, jednakże nie zostały jeszcze doprowadzone do końca. Wiadomość, podana przez prasę niemiecką, jest zatem nieścisła.

WALKA O ŁÓDZIE PODWODNE

Londyn, 22 lutego (PAT). Na posiedzeniu komisji prawników omawiano zagadnienie szumantaryzowania stosowania łodzi podwodnych. Nie poruszono jednakże kwestji ograniczenia rozmiarów łodzi względnie całkowitego ich usunięcia.

WOJNA DOMOWA W CHINACH

Londyn, 22 lutego (AW). Według doniesień z Szangaju wobec tego, iż odezwa Czang-Kaj-Szeka nie odniosła pożądanego skutku i powstawiły nie wytrzymały rozruch przeciwko niemu akcji, Czang-Kaj-Szek postanowił rozpocząć na przedzie skale likwidację wojsk powstańczych. Zrezygnując wszystkim wobec niejasnego stanowiska Jen-Si-Szana Czang-Kaj-Szek postanowił rzucić przeciwko niemu wszystkie znajdujące się w chwili obecnej pod jego bezpośrednim rozkazami oddziały armji rządowej. Ogólnie przypuszczają, iż w najkrótszym czasie dojdzie do zaczętych walk.

TOWARZYSZY! TOWARZYSZYKI! ROZPOWISZCZAJNIAJCIE SWOJ DZIENNIKI!

